



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce : **Ing. V. K.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Ak. Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému : **Magistrát města Hradec Králové**, se sídlem Československé armády 408, Hradec Králové, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u krajského soudu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, konkrétně žalovaného, a to z níže uvedených důvodů.

Dne 7. 8. 2010 převzal žalobce dopisy od žalovaného, které byly označeny jako „Předvolání“. Toto Předvolání bylo formálně upraveno tak, že obsahovalo jméno žalobce pouze v pozici adresáta. Žalobce tak v dobré víře nabyl dojmu, že je k ústnímu slyšení na den 7. 9. 2010 předvoláván pouze Ing. Z.. Teprve dne 29. 9. 2010 při ústním jednání u referentky žalovaného paní C. se

dozvěděl, že uvedeným podáním byl k účasti na jednání vyzván rovněž on. V důsledku jeho nepřítomnosti při jednání dne 7. 9. 2010 jmenovaná referentka řízení o podání žalobce vedené pod sp. zn. P/285/2010/OS1/Cap zastavila. K odvolání žalobce Krajský úřad Královéhradeckého kraje uznal žalobcovu námitku, že uvedené Předvolání bylo úkonem neurčitým a nejasným a vrátil žalovanému věc k dalšímu projednání. V souvislosti s tím ocitoval žalobce i některé pasáže z odůvodnění rozhodnutí Krajského úřadu. Dle jeho názoru je z uvedeného zřejmé, že se žalovaný dopustil závažných pochybení a tedy nesprávného úředního postupu.

Od ústního slyšení dne 7. 9. 2010 až do 28. 1. 2011 se v šetření žalobcova shora uvedeného podání nepokračovalo, protože probíhalo odvolací řízení u krajského úřadu. Kauza tak skončila počátkem února 2011 v prekluzi, žalobce se svých práv nedovolal. Dle jeho názoru se tak stalo výhradně v důsledku nezákonného postupu žalovaného, který tak vůči žalobci vystupoval i v minulosti. Žalobce proto vyjádřil obavu, že nezákonné jednání žalobce bude pokračovat. Zdůraznil, že žalobu podává i z hlediska celospolečenského zájmu.

Proto žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodl, že :

- I. předvolání žalobce pracovníci C. (referentkou správního odboru žalovaného) na ústní slyšení dne 7. 9. 2010 bylo v rozporu se zákonem,
- II. ze strany správního orgánu žalovaného došlo v ad 1) k nesprávnému úřednímu postupu,
- III. chybou ad 2) došlo k prekluzi v č. j. P/285/2010/OS1/Cap.

Žalovaný podal k žalobě vyjádření. Předně namítl k žalobnímu petitu I., že dle jeho názoru určení, že předvolání žalobce pracovníci C. na ústní slyšení dne 7. 9. 2010 bylo v rozporu se zákonem, nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví dle § 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť se nejedná o nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Pokud by přesto krajský soud na uvedený úkon jako na nezákonný zásah pohlížel, měl by přihlídnout ke skutečnosti, že zásah skončil, tedy žalobu zamítnout. Za této situace se žalobce nemůže domáhat pouze určení, že zásah byl nezákonný a žaloba je z toho důvodu dle § 85 s. ř. s. nepřijatelná.

K žalobnímu petitu II. a III. uvedl, že tyto návrhy nejsou a nemohou být předmětem řízení ve správním soudnictví, neboť k tomu správní soudy nemají pravomoc. Předmět rozhodování správních soudů je totiž taxativně stanoven v § 4 s. ř. s.

Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu pro nedostatek své pravomoci odmítl. Pro případ, že by u některého ze žalobních návrhů svoji pravomoc shledal, potom aby žalobu zamítl.

Krajský soud posoudil věc podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání, když s tím žalobce souhlasil výslovně, žalovaný pro případ, že krajský soud žalobu odmítne či zamítné. O věci usoudil následovně.

Předně konstatoval, že mezi oběma stranami je nesporný skutkový stav věci, tak jak byl popsán žalobcem v žalobě.

Dle § 82 s. ř. s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

V dané věci spatřoval žalobce nezákonný zásah v chybném předvolání k ústnímu jednání vyhotoveném žalovaným v průběhu přestupkového řízení dne 5. 8. 2010. V důsledku neurčitosti tohoto předvolání nabyl žalobce dojmu, že se jeho osoby toto předvolání netýká, a na uvedené ústní jednání se proto nedostavil. Přestupkové jednání pak dále probíhalo způsobem shora popsaným.

Faktické jednání správních orgánů musí pro to, aby bylo „zásahem“ ve smyslu § 82 s. ř. s., naplňovat mj. dva znaky : 1) musí jít o aktivitu (úkon), nemůže se jednat o pasivitu (nekonání) správního orgánu, a 2) úkon musí být pro osoby, vůči nimž směřuje, závazný tak, aby tyto osoby na základě tohoto úkonu byly povinny něco dát, konat, nekonat (opominout, zdržet se) či strpět (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2008, č. j. 3 Aps 3/2006-54; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Ze shora popsaného skutkového stavu věci je zřejmé, že předmětné předvolání žalovaného ze dne 5. 8. 2010 minimálně druhý z uvedených znaků nesplňuje. Jednalo se o procesní úkon správního orgánu prvního stupně, který vykazoval určité vady, v důsledku nichž nabyl žalobce dojmu, že mu tento úkon není vůbec adresován, že se jej netýká. Tímto úkonem tedy nebyla žalobcovi uložena povinnost něco dát, konat, případně nekonat či strpět. Svým postupem správní orgán porušil ustanovení § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví náležitosti předvolání. Jednalo se tedy o vadu řízení, která však nebyla způsobilá stát se nezákonným zásahem ve smyslu zákonné definice, ostatně jako celá řada jiných procesních pochybení, kterých se mohou správní orgány v průběhu správního řízení dopustit. Odstranění uvedených pochybení se mohou účastníci řízení domáhat v rámci opravných prostředků v samotném správním řízení, případně následně žalobou ke správnímu soudu. Prostředkem právní ochrany proti tvrzenému nezákonnému vedení správního řízení není ovšem v zásadě žaloba proti nezákonnému zásahu dle § 82 a násl. s. ř. s., ale žaloba proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. (srovnej rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 3. 2010, č. j. 59 A 3/2010-36).

Tak tomu ostatně bylo i v daném případě, kdy k nápravě uvedeného procesního pochybení žalovaného došlo v dalším průběhu správního řízení. Krajský úřad Královéhradeckého kraje z pozice odvolacího správního orgánu k odvolání žalobce vytkl žalovanému vady řízení včetně chyb uvedeného předvolání a odstranil

následky těchto pochybení, když rozhodnutí žalovaného o zastavení přestupkového řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud proto uzavřel, že skutečnost, v níž žalobce spatřoval nezákonný zásah, nezákonným zásahem ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s. ze shora uvedených důvodů nebyla. Protože posouzení, zda úkon správního orgánu může být pojmově nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením dle § 82 s. ř. s. je otázkou důvodnosti žaloby, nikoliv otázkou existence podmínek řízení, musel krajský soud žalobu dle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č.j. 8 Aps 6/2007-247).

Pokud se žalobce dále domáhal toho, aby krajský soud konstatoval, že v důsledku uvedeného procesního pochybení žalovaného došlo z jeho strany k nesprávnému úřednímu postupu a v důsledku toho k prekluzi v daném přestupkovém řízení, pak k vyslovení takových závěrů neměl krajský soud vůbec pravomoc. Ta je vymezena v § 4 s. ř. s., podle něhož soudy ve správním soudnictví rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách. Ve správním soudnictví dále soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.

Pokud jde o vlastní žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu, pak ze shora uvedené citace § 82 s. ř. s. plyne, že žalobci se mohou domáhat ochrany proti němu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Krajský soud pak může rozhodnout způsoby vymezenými v § 87 s. ř. s. Není tedy nadán pravomocí rozhodovat o nesprávnosti úředního postupu ani o tom, zda v důsledku toho došlo k určitým právním skutečnostem, například k prekluzi přestupkového jednání, jak se domáhal žalobce. V této části žaloby tak pro nedostatek pravomoci soudu nebyly splněny podmínky řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto na náhradu nákladů řízení právo. Žalovaný náklady řízení neuplatnil a krajský soud ze soudního spisu ani nezjistil, že by mu nějaké vznikly. Rozhodl proto tak, jak je uvedeno ve výroku II. rozsudku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u

Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 9. května 2013

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu